

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز ۳ شنبه ۳ آذر ماه ۱۳۲۱ *

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بقیه شور در لایحه متمم بودجه
- ۳ - تقدیم لایحه تجدید استخدام پروفیسور ابرن
- ۴ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر پیشه و هنر و بازرگانی
- ۵ - بقیه شور لایحه متمم بودجه
- ۶ - تقدیم لایحه واگذاری اختیار به دکتر میلسپوراجع به استخدام همراهان ایشان
- ۷ - بقیه شور لایحه متمم بودجه
- ۸ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس نیم ساعت قبل از ظهر بریاست آقای بیات نایب رئیس تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه اول آذر ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند *

[۱ - تصویب صورت مجلس] -

خواسته اند . آقای طباطبائی شما مخالف دستور هستید ؟

(طباطبائی - بلی) بفرمائید .

طباطبائی - بنده برای عرض يك مطلب خیلی مختصری

که شاید بیشتر از دو سه دقیقه وقت آقایان را نگیرم .

اجازه خواسته ام که اجازه بفرمائید مطلب را بعرض برسانم

بعد وارد دستور شویم . اگر آقایان اجازه بفرمایند در

همین جا که هستم عرض میکنم (بفرمائید) .

عرض کنم از هفته گذشته تا دیروز و پریروز مطالبی در

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست (بعضی

از نمایندگان - عده کافی نیست)

بعضی دیگر از نمایندگان - اکثریت شد عده کافی شد

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟

(اظهاری نشد) تصویب شد .

بعضی از نمایندگان - دستور دستور

نایب رئیس - آقای طباطبائی و آقای ملک مدنی اجازه

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

* عین مذاکرات مشروح یکصد و دوازدهمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائب با اجازه : آقای فاطمی .

غائبین بدون اجازه - آقایان : تولیت - دکتر ضیاء - نوبخت - مهدوی - اورنگ - ارگانی - مشیر دوانی - لبقوانی - ناصری -

ملک زاده آملی - امیر ابراهیمی - شیرازی - دبستانی - جهانشاهی - آصف - صادق وزیری - مقدم - مستشار - اعتبار - کامل ماکو - حریری -

تمام روزنامه های پایتخت نوشته شده و منتشر شده راجع بجزئیات داخلی مجلس و مربوط بکابینه . امروز در روزنامه اطلاعات بنده مطلبی خواندم راجع به عده منفردین مجلس واقعاً انتشار این خبر هم بنظر من خیلی بموقع و صحیح بود باید این مطلب را بنده در جلسه رسمی و علنی عرض بکنم که مجلس شورای ملی در این دوره حالا دارای سه یا چهار فراکسیون است . عده هر فراکسیون در حدود بیست نفر یا بیست و پنج نفر کمتر یا زیادتر که بنده اطلاع صحیحی ندارم میباشد و علاوه بر این سه چهار فراکسیون . عده ای از آقایان هستند که منفرد هستند و عده منفردین بیش از چهل نفر است در مجلس (صحیح است) بنابر این اگر مطالبی و تصمیماتی و مذاکراتی نسبت داده میشود در خارج بمجلس باید رعایت تمام اطراف و جوانب کار بشود (صحیح است) و مربوط بهم مجلس نیست البته بنده نمیخواهم جسارت کنم اعتراض یا تعرضی نسبت به هیئت رئیسه مجلس یا مقام محترم آقای رئیس بکنم ولی امیدوار هستم در آئینه رعایت این نکته را ایشان بکنند که اگر مطالبی مربوط بمجلس است در درجه اول بدون رعایت اقلیت و اکثریت مطالب باید باستحضار تمام آقایان برسد (صحیح است) در مرحله ثانی البته اکثریت قاطع است . يك مطلبی باید باستحضار همه برسد و همه مستحضر باشند بعد البته نظر اکثریت قاطع است . هر اقدامی هر عملی که میشود او با اجازه اکثریت مجلس است ولی مطالب اخیر مسلم نیست دیروز عده زیادی از آقایان با من مذاکره کردند يك عده از آقایان هم در خارج با من مذاکره کردند و من بکلی بی اطلاع بودم و این اصلاً طرز کار نیست (صحیح است)

نایب رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده خواستم عرض کنم لایحه متمم بودجه مدنی است که در مجلس است و دوسه ماده آن مورد احتیاج خیلی اشخاص است منجمله يك اشخاصی از ولایات از وزارت جنگ طلب داشته اند مدتی است آمده اند در تهران که اینها بایشان داده شود يك ماده در متمم بودجه است

کار غلطی است بدین جهت بنده پیشنهاد کردم که دوات در واقع مکلف باشد که حتماً تا يك مدت محدودی هر تجدید نظری دارد بکنند و تشکیلات و سازمان وزارتخانه اش را بطور صحیح و مرتب پیشنهاد کند به مجلس شورای ملی و تا آن زمان هم دیگر هر روز بموجب ابلاغ هر وزارت خانه و بموجب هر تصویب نامه ای دیگر در هر وزارتخانه مدیر کل زیاد نشود مخصوصاً مقام مدیر کلی آنطوریکه مامیشنویم وزارت کشاورزی و بهداری و وزارتخانه های دیگر هر کدام چندین مدیر کل دارند البته این زائد است .

مخبر (اعتبار) - بنده برای استحضار خاطر حضرت والا عرض میکنم که مجلس شورای ملی برای تشکیلات کلیه وزارتخانه ها يك قانونی گذرانده است و این قانون هم هست و دولت هم مکلف است برطبق آن قانون تشکیلات خودش را بدهد و به مجلس پیشنهاد کند باین جهت منظور حضرت والا کاملاً تأمین شده است فقط کافی است که از طرف مقام ریاست بدولت تذکر داده شود که آن قانون اجرا شود از این جهت تماماً و تماماً آن چیزهایی که در نظر است در آن قانون باید اجرا شود و مجلس مراقبت میکند و بنده هم کاملاً تصدیق میکنم که این کار لازم است و این کار هر چه زودتر بشود به صلاح مملکت است ولی با بودن آن قانون دیگر این پیشنهاد موضوع ندارد .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده خواستم يك مطلبی را در جواب آقای فرمانفرمائیان عرض کنم . راجع به مدیر کل که اشاره فرمودند پریروز در کمیسیون بودجه نظر باینکه بنده در آنجا هستم بعرض مجلس میرسانم يك تصمیمی آنجا اتخاذ شد که به نخست وزیری و وزارت دارائی نوشته شد که يك مدیر کل در هر وزارتخانه بیشتر نمی خواهد و این تصمیم بکلیه وزارتخانه ها ابلاغ شده است .

فرمانفرمائیان - بنده هم باین اظهارانی که آقای رئیس کمیسیون فرمودند مسترد میدارم .

نایب رئیس - پیشنهاد آقای نراقی :

ماده الحاقیه - دولت مکلف است تا اول اسفند ماه ۱۳۲۱ قانون استخدام مخصوصی برای مهندسين تهیه و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید . بیات نراقی .

نایب رئیس - آقای نراقی

نراقی - موقعی که قانون متمم بودجه مطرح بود آقای بیات يك شرحی راجع باستخدام مهندسين فرمودند و بنده هم تأیید کردم آقای مخبر کمیسیون و همچنین آقای وزیر پیشه و هنر و بازرگانی وعده فرمودند که در آخر قانون متمم بودجه پیشنهادی بشود بعنوان ماده الحاقیه و دولت می پذیرد . چون زیاد در اطرافش بحث شده و همه آقایان متوجه هستند که این طبقه از بهترین و ممتاز ترین طبقات مستخدمین کشور هستند اینها از حیث استعداد و هوش مافوق تمام محصلین بوده اند در موقع تحصیل که باین رشته وارد شده اند رشته پرزحمت و پرمشقتی را از حیث تحصیل طی کرده اند و حالا هم داخل يك کارهای بزرگ فنی و صنعتی هستند که هر کدام از اینها قائم مقام يك متخصص خارجی است که شاید ده برابر اینها حقوق میگرفت و همه چور منت هم سر ما میگذاشت وظیفه ما این است که از این جوانهای کاری تشویق کنیم همین مرحله ای را که مهندسين طی میکنند مستخدم دفتري و اداری طی میکند ولی مهندس زحمتش زیادتر است سختی اش زیادتر است مصائب و خطراتی که برای او پیش می آید بیشتر از مستخدم دفتري است . بنا بر این قانون استخدام خاصی لازم دارد که ترفیعش و تقاعدش بهتر و صحیح تر و روشن تر باشد تا مستخدم اداری . این را وعده کرده بودند هیئت دولت بپذیرند و منی میکنم بنده که موافقت فرمایند که زودتر بگذرد .

مخبر - عرض کنم البته همانطور که بنده قبلاً عرض کردم دولت این نظر را دارد و قانونی هم تهیه شده و بنده اطلاع دارم از این جهت بنده موافقت میکنم با آقای نراقی ولی خواهش میکنم که مدت را تا آخر اسفند قرار بدهند .

طوسی - يك جمله ای دارد پیشنهاد آقای معدل که ضمیمه پیشنهاد آقای نراقی است : علاوه بر مهندسين جمله د کترها هم اضافه شود . (مخبر - قانون دارد)

نایب رئیس - آقای معذل

معذل - اینکه فرمودند قانون مخصوصی برای دکتورها هست بعقیده بنده اشخاصی که در طبابت دکترا شده اند بطور مطلق نیست و تصدیق بفرمائید که وقتی اصولاً موافقت فرمودید که برای مهندسین قانون خاصی بیاورند منظور از پیشنهاد کننده رعایت درجات تحصیلی و رعایت زحمات آنها است دیگران هم همان مقام را دارند باینجهت شما میخواستید از روی دانش و فضل آنها بگذارید باین جهت جادارد که رعایت مهندسین را که می کنند بهمان جهت برای دکتورها هم قانون خاصی در نظر گرفته شود و این هم حالا که محدودتان نمیکند کلمه دکتورها را این جا تصویب بفرمائید بنویسند و آنوقت متناسب حالشان برای شان يك قانونی بیاورند

مخبر - بنده عرض میکنم که کلیه قانون استخدام کشوری را دولت در نظر دارد و هیئت هائی هم تشکیل شده که تجدید نظر بکنند . دولت نسبت به کلیه مستخدمین قراردادی هم تصمیماتی دارد این دکتورها هم البته جزء مستخدمین دولت خواهند بود و اگر بطور قراردادی کار کنند مشمول آن تصمیم دولت خواهند شد . موضوع مهندسین که موافقت شد این بود که بطوریکه آقای معذل هم سابقه داشتند از دیر زمانی این قضیه مورد نظر بوده است و برای اینکه محرز باشد و دولت زودتر این کار را بکنند باینجهت موافقت کرد و نسبت باین ها هم موافقت هائی و پیش بینی هائی شده است . دکتورها هم همین حال را دارند اگر مطابق قرارداد مستخدم دولت باشند دولت مطابق همان قرارداد مستخدمین رسمی هستند از آنها استفاده خواهند کرد . حالا بنظر بنده اگر بخواهیم این را قبول کنیم بالاخره کش پیدا خواهد کرد و دلیل ندارد که خودمان را بمحظور بیان داریم . باین جهت بنده معتقدم آقای معذل هم موافقت بفرمایند که در آن قانون استخدام که به مجلس شورای ملی خواهد آمد تمام این چیزها پیش بینی شود .

نایب رئیس - آقای معذل قانع شدید ؟ (معذل - خیر)

آقای طباطبائی اجازه خواسته اند که عضو کمیسیون سید

آقای دکترا ملک زاده هم عضو کمیسیون نیستند نمی توانند آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - عرض کنم بنده خیال میکنم نظر آقای معذل تأمین شده باشد با توضیحی که آقای مخبر دادند باین معنی که بعضی از مهندسین هستند که دکترا دارند و گواهی شان گواهی نامه مهندسی است منتها يك دکترا هم دارند و اینها البته مشمول همین ماده پیشنهادی آقای نراقی میشوند که مخبر کمیسیون قبول کردند . البته آن دکتراهائی که مشمول این قسمت هستند مورد این قسمت واقع خواهند شد و نظرمان هم تأمین است .

معذل - آقای مخبر قبول دارند ؟

مخبر - بنده نظر همان بود که عرض کردم اولی را قبول کردم دومی بسته بنظر مجلس است .

نایب رئیس - رأی میگیریم . (معذل رأی نمیدخواهد بگیرد میفرمایند تأمین شده است) .

مخبر (آقای اعتبار) - بنده عرض کردم که تأمین شده .

معذل - بنده اتخاذ سند میکنم از بیان آقای مخبر و آقای ملک مدنی بنا بر این مسترد میکنم .

نایب رئیس - رأی میگیریم به ماده الحاقیه پیشنهادی آقای نراقی آقایانی که موافق هستند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

نایب رئیس - پیشنهاد آقای طوسی :

ماده الحاقیه زیر را پیشنهاد میکنم :

جرائم مذکوره در ماده ۴۷ متمم بودجه نسبت بکسانیکه تا میزان ۳۰ هزار ریال باید مسترد شود در سال ۱۳۲۱ از محل اعتبارات دولت قابل پرداخت و بقیه را در سال ۱۳۲۲ دولت اعتبار کافی در بودجه منظور خواهد نمود . طوسی

نایب رئیس - آقای طوسی .

طوسی - عرض کنم که نظر محترم آقایان هست از موقعی که این ماده ۴۷ مطرح بود بنده عراضی کردم و مظلومیت جمع کثیری را تذکر دادم حالا هم که این ماده گذشت البته برگشت به کمیسیون بودجه و کمیسیون

بودجه هم مجال کرد ولی نخواستند که نظر توجهی در این کار بکنند این است که بنده استدعا میکنم تا میزان ۳۰ هزار ریال اگر باشخاصی متوجه میشود این را قبول بفرمایند در سال ۱۳۲۱ پردازند و مازاد آنرا هم در سال ۱۳۲۲ مسترد بفرمایند یعنی از این بابت دولت اعتبار مخصوصی در بودجه منظور بفرمایند .

معاون وزارت دارائی (آقای اردلان) - بنده قبول میکنم .

نایب رئیس - آقای مخبر نظری دارند .

مخبر - بنده هم قبول میکنم .

امیر تیمور - دو مرتبه خوانده شود . (بشرح سابق خوانده شد)

امیر تیمور - این ماده ۴۷ راجع بچیست ؟

طوسی - ماده ۴۷ راجع باشخاصی است که نبرئه شده بودند در سابق .

نایب رئیس - رأی میگیریم به ماده الحاقیه پیشنهادی آقای طوسی آقایانیکه موافق هستند اظهار موافقت بفرمایند (عده ای برخاستند) رد شد . آقای وزیر فرهنگ فرمایشی دارید ؟

[۳ - تقدیم لایحه تجدید استخدام پروفیسر ابرلن]

وزیر فرهنگ - آقای پروفیسر ابرلن که سابقاً استاد و رئیس دانشکده پزشکی تهران بودند قرارداد استخدامیشان مدتی است منقضی شده بود . نظر باینکه دولت از خدمات پروفیسر ابرلن رضایت دارد و تصور میکنم که همینطور احتیاج بوجود ایشان هست (صحیح است) دولت تصمیم گرفته است که استخدام ایشان را تجدید کند این لایحه را که راجع به تجدید استخدام ایشان است تقدیم مجلس میشود (صحیح است)

نایب رئیس - به کمیسیون مربوطه مراجعه میشود .

[۴ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر

پیشه و هنر و بازرگانی]

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضر است که در نتیجه افزایش قیمت بعضی از

اجناس لازم شده بود که در قیمت خرید چغندر قند هم يك تجدیدنظری بشود و بهمین مناسبت در چندی قبل اعلام شد که ترقی قیمتی که حاصل شده است بصاحبان چغندر بپردازند ولی چون اعتباری لازم بود برای این کار و از طرف دیگر تصور هم نمیشد که ممکن باشد چیزی اضافه بر آنچه تابحال در بودجه کل کشور منظور شده بود اعتباری تقاضا شود از مجلس شورای ملی در نظر گرفته شد که اضافه قیمت چغندر را از تفاوت عوائد فروش قند که در نظر گرفته شده تأمین شود

و لایحه ای که تقدیم می کنم به کمیسیون خواهد رفت و استدعا میکنم که زودتر تصویب بفرمایند برای اینکه پول صاحبان چغندر باید پرداخته شود و يك مطلب دیگر هم هست که وزارت بازرگانی و پیشه و هنر بطوریکه خاطر آقایان مستحضر است محلی که بتواند از آنها تمام دوائر را جمع آوری بکند ندارد و باینجهت دوائر مختلفه وزارتخانه در محل های مختلف شهر پراکنده است و این اسباب زحمت و اسباب خسارت است و باینجهت در نظر گرفته شده است که يك محلی را که بانك ملی ایران در چند سال قبل پهلوی عمارت خود ساخته و سابقاً برای شرکت تعاون مصرف بود و امروز دیگر مصرفی برای این کار ندارند . بامذاکره که با بانك برای این کار شد بانك ملی موافقت کردند که بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر فروخته شود و چون اعتباری هم در امسال نبود فقط اجازه اش از مجلس شورای ملی تقاضا شده است که این قرارداد بسته پرداخته شود حالا اجازه اش ضمن این لایحه خواسته شده که تقدیم میکنم .

نایب رئیس - بکمیسیونهای مربوطه مراجعه میشود . پیشنهاد آقای تهرانچی .

[۵ - بقیه شور لایحه متمم بودجه]

دولت مکلف است برای انجام ساختمان و تجدید اسباب و ادوات دانشکده پزشکی بطوری که بشود شاگردان بیشتری در دانشکده پذیرفت اقدام و تنظیمات لازم را بدهند

تهرانچی - بنده يك روزی که افتخار تماشای دانشکده را پیدا کردم حقیقه فوق العاده شرف شدم

از وضعیاتی که در آنجا مشاهده شد و مخصوصاً خدماتیکه پروفیسور ابرن نسبت باین دانشکده کرده است خاصه بواسطه ضمیمه کردن بیمارستانها بدانشکده که فوق العاده کارخوبی بوده است و استفاده بزرگی هم دانشکده میکند و هم بیمارستانها از دانشکده و هم از اطبای آنجا و در واقع از زحمات پروفیسور ابرن و هم دکترهای فعلی آقای دکتر امیر اعلم و دکتر اشنیانی و دکتر نعت اللهی و دکتر میر عمادی که باید واقعاً زحمتشان مورد تقدیر و تشکر واقع شود ضمناً البته يك موافقتی باید بکنند در آن دانشکده از حیث ساختمان و از حیث آلات و ادوات چون فعلاً نمیتوانند شاگردان بیشتری بپذیرند با احتیاج جدیدیکه فعلاً مملکت ما مخصوصاً در بعضی جاها از حیث طبیب دارند از این جهت لازم است که باین دانشکده بیشتر توجه کنند و تا کنون بعقیده بنده در این موضوع وجه من الوجوه توجهی نشده و اگر هم شده کمتر توجه شده است حالاً نمیخواهم عرض کنم چون ما دانشکده نداشتیم و حالا دارای دانشکده شده ایم البته آلات و ادوات مورد احتیاج و ساختمان آنها نیز بررور درست خواهد شد ولی حالا بنده میخواستیم تقاضا کنم که اقدامی بفرمایند اگر بشود بلکه همین امسال و گرنه اعتباری را در نظر بگیرند که برای سال بعد بتوانند ساختمان و آلات و ادوات دیگری را تهیه کنند و بلکه بتوانند در سال آتی شاگردان بیشتری را بپذیرند حالا ممکن است که البته جوابی بدهند که نظر بنده تأمین شود و پیشنهاد خود را مسترد کنیم ولی همینقدر منظورم این است که دولت خودش را مکلف به اقدام بداند

مخبر - منظوری که آقای طهرانچی داشتند خوشبختانه در کمیسیون بودجه مورد توجه بود و اعتبارش هم تصویب شده و با آمدن پروفیسور ابرن البته این نظریات ایشان تماماً تأمین خواهد شد و آقا هم مطمئن باشید که هر نوع نواقص باشد قطعاً رفع خواهد شد

تهرانچی - بنده استرداد میکنم

پیشنهاد آقای روحی و اراقی و جمعی دیگر

ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد مینمائیم
ماده نظر باینکه در قانون منع احتکار مقرر شده است که کارخانجات داخلی بیش از صد دوازده نباید بر قیمت محصولات خود اضافه نموده و بفروش رسانند لهذا بدولت اجازه داده میشود که چنانچه نتیجه فروش اجناس کارخانجات در سال بیش از صدی دوازده شود مازاد بنفع دولت ضبط و در بودجه کشور منظور خواهد شد

نراقی - خاطر آقایان مستحضر است که چندی قبل بنده سؤالی از آقای وزیر پیشه و هنر و بازرگانی راجع به سود صدی دوازده کارخانه ها کردم و آقای وزیر پیشه و هنر هم در عین اینکه تصدیق فرمودند عرایض بنده را گفتند که اقدامات مؤثری برای اجرای این قانون نشده است یعنی نتوانسته اند که سود کارخانه ها را به صدی دوازده ثابت نگاه دارند و گفتند صاحبان کارخانه ها و شرکتها يك مطالبی اظهار میکنند از جمله مطلب مهمشان این است که در مملکتی که سود یعنی منفعت پول به صدی بیست و چهار و صدی سی میرسد چطور میشود که صاحب يك کارخانه که سالها زحمت کشیده و کارخانه وارد کرده است او را مجبورش کرد که به صدی دوازده بسازد جواب این خیلی ساده است جوابش این است که امروز مملکت يك حالت عادی ندارد و در نتیجه ورود آثار جنگ باین مملکت همه دچار مضیقه هستند همه مردم این مملکت خواهی نخواهی مبتلا شده اند و يك مقداری مصائب و خسارات را تحمل میکنند چه عیب دارد که صاحبان کارخانه هم بیایند فتوت کنند و در این يك سال دو سال بامنافع کمتری بسازند نگفتم که از منافع زیادشان صرف نظر کنند بطور ابد خیر گفتیم امسال که قسمت زیادی از مردم برهنه و گرسنه هستند آنها هم با يك منفعت کمتری بسازند و قناعت بکنند که در نتیجه جمعی از فقرای این مملکت رخت و لباسی بتوانند تهیه کنند و بیوشند و تا کنون چندین سال متوالی است که اینها صدی شصت و صدی صد و بلکه تومانی دوازده قران عایدشان شده امسال و سال آتی که ما دچار جنگ هستیم این فتوت را بکنند و

مساعدت بکنند که مملکت دچار نیستی نشود و الا باین ترتیب و سابقه که در کارها هست که کارخانه ها روز بروز قیمت پولشان را بالا میبرند و تعدی میکنند و این طبقه مولد ثروت یعنی کشاورزان و کارگران و مزدوران و مستخدمین دولت بکلی نابود خواهند شد باید جلو گیری از این کار شود راه جلوگیری هم در آن قانون نبود در قانون نوشته شده بود که صاحبان کارخانه ها ملزم هستند که بیش از صدی دوازده سود نبرند اما دولت برای اجرای این امر وسیله ندارد همینطور که آقای وزیر پیشه و هنر فرمودند وسیله اجرایش این است اگر کارخانه یا شرکتی منفعتش امسال از صدی دوازده بیشتر شود مازادش را دولت ضبط کند و وقتی که مازادش را نباشد دولت ضبط کند آن کارخانه هم داعی ندارد که حق الناس بکند و مال مردم را جمع آوری بکند و دولت آخر سال ازش بگیرد و قطعاً بعد از این میدار خواهد کرد و مردم هم راحت خواهند شد

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض میکنم که این موضوعی که پیشنهاد شده است از طرف آقای نراقی و چند نفر از آقایان در آن موقعی که پیشنهاد شد بنده خودم یکی از موافقین بودم و همان موقع هم رأی دادم و الآن هم الحاق بنده این است که آقای وزیر پیشه و هنر در این موقعی که مملکت دچار سختی است همانطور که آقای نراقی فرمودند باید نظارت کنند که محصول کارخانجات از نقطه نظر احتیاجات عمومی باید کنترل شود و قیمت آنها را نگذارند بالا برود برای این که طرف احتیاجات عموم است این نکته که بنظر بنده از لحاظ پیش آمدهای فعلی کشور قابل تردید نیست و بایستی وزارت پیشه و هنر و خوار بار توأمأ يك چنین تصمیمی را اتخاذ کنند برای این که يك چیز هائی است که در موقع عادی نباید دولت دخالت کند ولی در این موقع ضرورت دارد اما راجع به این پیشنهاد در موقعی که این پیشنهاد در مجلس تصویب شد در خارج در اطراف این پیشنهاد مذاکرات زیادی شد که بنظر بنده يك قسمت از ادله که می آوردند مخالفین آن

پیشنهاد قابل توجه بود و باید مجلس هم به آنها توجه کند و آن این است که در نتیجه پیس آمدن اخیراً دارای یکمده کارخانجات شدیم که این ها وجودشان برای کشور خیلی مفید است و مجلس و دولت بایستی حمایت بکنند از این کارخانه ها که این عمل موجب شود که اشخاص دیگر هم سرمایه های خودشان را اختصاص به این قبیل کارها بدهند و در نتیجه احتیاجات کشور را تأمین کنند و این پیشنهادی که راجع به صدی دوازده منافع شده این ها کافی نمیدانند ادله که می آورند این است که اشخاص می آیند و پولشان را خرج کارخانه میکنند اگر محدود شود به صدی دوازده این ها دیگر حاضر نمیشوند و مبادرت نمیکند به این عمل و ممکن است که بزیان و ضرر کشور باشد بنده خیال میکنم که اگر نباشد که دولت بخواهد برای این وضع مشکلی که در کشور پیدا شده است اقدامی بکند در این سنوات و در کارخانجات نظارت کند و نگذارد محصول این کارخانه ها بالا برود و منافع زیادی هم نگیرند باید این را يك فورمول دیگری اتخاذ نماید که ضرری بکارخانه نخورد و بعقیده بنده صدی دوازده هم خیلی کم است و اقلاً بایستی صدی هجده باشد این يك چیزی است مسلم برای این که صدی دوازده يك چیزی نیست که کسی بیاید و پولش را برای کارخانه تخصیص بدهد علاوه این که امسال باید دولت در این کار دخالت بکند ولی اصولاً يك قانونی که همیشه دولت را در کار حاله دخالت بدهد بعقیده بنده خوب نیست و باین وضعیات جنگ اگر آقایان باسود صدی هجده موافقت کنند و در نظر بگیرند بنظر بنده بهتر است

مخبر - عرض میکنم ما البته خیلی دلمان میخواهد که اینطور بشود چنانچه پیشنهادی که آقایان فرمودند مجلس هم با يك مسرت خاطری رأی داد لکن در عمل بمشکلاتی بر میخورد که نتوانسته بود اجرا کند حالا هم بنده خیال میکنم که بیان و منطق کاملاً صحیح است ولی بایستی بیشتر در اطرافش مطالعه شود از نظر تهیه محصول دچار محذور اشویم بنده عقیده ام این است که بجای این که در متمم بودجه که ارتباطی باین کار ندارد یا آقایان يك طرحی پیشنهاد

کنند یا این که دولت خودش يك مطالعاتی بکند و يك قانونی برای این کار پیشنهاد کند حالا ما این جادر قانون متمم بودجه يك ماده بگذاریم که بعد هم نتوانند اجرا کنند آن وقت اعانت شده است به يك قانونی که غیر عملی است و بنظر بنده بهتر این است که آقایان موافقت بفرمایند یا اینکه این را بصورت طرح در بیاورند که برود بکمیسیون و دولت هم در این زمینه مطالعه بکند یا اینکه اجازه بدهند که خود دولت برود و این کار را بکند

نایب رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم این کار خیلی ساده است بنده در قانون احتکار يك تبصره پیشنهاد کردم و دولت و مخبر کمیسیون موافقت کردند در نتیجه از آن روز تا بحال بپایر قیمت اجناس بالا رفته است که بیشتر از آنها کارخانه نخ ریزی است که اینها پنبه را از دولت به قیمت ارزانی میخرند و آنوقت باسود هر چه

میخواهند میفروشند امروز آقا فکر يك عائله فقیری را بکنید این آدم پنج تا بچه دارد میخواهد جوراب برایشان بخرد در ماه چقدر باید پول جوراب بدهد این نخ را که پنبه اش از دولت خریداری میشود به بیند با چه سودی میفروشند الان صدی هفتاد صدی هشتاد سود میبرند مجلس و دولت بایستی يك اقدام عاجلی بکنند مملکت رو بدبختی میرود آن بیشتر دولتها برای کالاهای داخلی حقی وضع نکرده اند میگویند جنگ است بدبختی است ابتلا است بیائید در این موقع شما سود نبرید این کارخانه ها هم بتصدیق همه نه گمرک داده اند و نه عوارض و منتهای مساعدت هم از طرف مردم و دولت نسبت به اینها شده است امروز که مردم دچار شده اند اینها از آن حرص و طمع خودشان قدمی پائین تر نمیگذارند چرم الان دارد روز بروز بالا میرود کفش الان از اجفتی ۶ تومان رسیده است به ۳۰ تومان چهل تومان (صحیح است) این وضعیت قابل دوام نیست بنده میخواستم نمى کنم که دولت توجه کند آقا این صدی دوازده را صدی هجده کنید و گاری کنید که اینها محدود باشند صد و ده هزار توك نخ کارخانه های داخلی است به بیند چه میکنند اینها پنبه

را به قیمت ارزان از دولت میخرند و بعد چه نفعی از آن میبرند در صورتیکه شرکت تلفن صدی دوازده تا حالا بیشتر نتوانسته است سود بدهد آخر ملاحظه بفرمائید يك کارخانه نخ ریزی چقدر میخواهد نفع ببرد شما وضعیت رقت بار مردم را نگاه کنید توانائی آنها را در نظر بگیرید این قدر تعدی که اینها میکنند سزاوار نیست که دولت و مجلس در مقابل این اجحافات بنشیند و جلو گیری نکند يك جفت جوراب که يك عمله بخواهد پایش بکند باید هشت قران يك تومان پول بدهد بنابراین از اینها حمایت نکنید اینها تا بحال بیست برابر کارخانه شان برده اند بنام خدا بنام انسانیت من از آقای وزیر پیشه و هنر استدعا میکنم این را بپذیرند و آقای مخبر هم بپذیرند و قبول بفرمائید والا باین وضع نمى شود همینطور کارخانجات را بحال خودشان گذاشت که هر کاری که میخواهند بکنند ؟

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - بنده خوشوقتانه میبینم که نمایندگان مجلس شورای ملی متوجه يك امری هستند که امروز در صدر احتیاجات مملکت قرار گرفته است اگر مملکت ایران تواند و موفق نشود که امروز احتیاجات ضروری مردم را در تحت نظر بگیرد و زندگی مردم را تأمین کند البته يك صدمائی برای مردم تهیه میشود که جبران آن خیلی مشکل خواهد بود اولاً آقای نراقی مطالبی فرمودند راجع باین موضوع و بنده هم توضیح عرض کردم قانون بآن صورتی که گذشته اجرائش فوق العاده مشکل است چون حتمیتی برای اجرائش نیست امروز هم آقایان فرمودند برای اینکه اصل مقصود عملی شده باشد و اجحافی نشده باشد و از طرف دیگر بطور سرعت هم تصمیمی گرفته نشود که در نتیجه يك خسارتی هم به کارخانجات وارد شود ممکن است بفرمایند که آن میزان صدی دوازده را بالاتر یا پائین تر آورد از طرف دیگر تصدیق بفرمائید يك مطلبش را بعنوان اینکه بایستی درش مطالعه شود ممکن است تأقیامت باقی بماند و آن مقصود حاصل نمیشود حالا این پیشنهاد را بعنوان ماده الحاقیه فرمودند و آقایان دیگر هم نظریاتی

دارند و تصور میکنند باین صورت باید اجرائش را در قانون در نظر گرفت یا باید میزان را بالا برد یا بین بین برد و تغییر داد اجازه بفرمائید هر پیشنهادی که در این باب رسیده است برگردد بکمیسیون و با مطالعه آن پیشنهاد ها هر تصمیمی که مقتضی است گرفته میشود و در جلسه آتی به می آید بمجلس و مطرح میشود و تکلیفش معلوم میشود.

نایب رئیس - آقای مخبر چه نظری دارند.

مخبر - عرض میکنم که متأسفانه ماه نهم سال است ما داریم قانون متمم بودجه ۱۳۲۱ را میگذاریم این پیشنهاد و بیاناتی را که آقای روحی فرمودند و صحیح هم هست ولی آقای روحی زندگی را از نظر جوراب گرفتند در صورتیکه باید از نظر خوردن و مردن در نظر گرفت نه از نظر جوراب و از نظر همه چیز باید مطالعه بفرمایند اگر حقیقه مجلس توجه بکند و پایش را از محیط تهران بیرون بگذارد خیلی مطالب هست و خیلی بدبختی ها است که باید توجه شود فقط جوراب نیست باین جهت بنده معتقدم همانطور که عرض کردم بایستی مجلس شورای ملی در این امر وارد شود و اهمیت مطلب خیلی بیش از اینهاست و منحصر بجوراب و لباس تنها نیست مطالب دیگری هم هست که بایستی واقعاً با يك مطالعه و دقتی توجه بفرمائید نسبت به کلیه مایحتاج خلق از حیث خوراك و بعد پوشاکش مطالعه بفرمائید و تصمیم بگیرید اما راجع باین موضوع کارخانه که فرمودید کارخانه اعم است کارخانه قالی بافی هم تویش هست (افشار - آن هم باشد) خوب آخر نمیشود بالاخره فردا می بندد وقتی که فایده نکرد می بندد وقتی امروز فلان آدم يك خروار نخود میخرد پنجاه تومان بعد میفروشد صد تومان خرش بگسل مانده است که برود کارخانه باز کند و آن وقت سود صدی دوازده بگیرد (افشار - به بندد) اینهم علاج نمیکند آقا در کارخانه را به بندد عید بیکار میشوند این فایده ندارد بنده نظرم این است همانطور که عرض کردم آقایان موافقت بفرمایند که قانون متمم بودجه تمام شود قانون متمم بودجه برای

بودجه است برای اجرای قوانینی است که الان در دست عمل است این موضوع را هم بگذارید برای همان نظری که الان مجلس توجه کرده و مشغول يك مطالعاتی است که نسبت باین هم مطالعه شود و توجه شود.

نایب رئیس - چون دولت تقاضا کرده است مراجعه شود بکمیسیون ولی مخبر قبول نکردند. نظر خود آقایان پیشنهاد دهند کان چیست.

افشار - برود بکمیسیون.

نایب رئیس - توجه بفرمائید آقای افشار در موقع اجازه بخواهید صحبت کنید این طرز صحبت کردن در مجلس صحیح نیست.

وزیر پیشه و هنر - اجازه بفرمائید يك توضیحی عرض کنم يك مطلبی است که ساز لحاظ زندگی مردم تأثیر عمده دارد مجلس شورای ملی توجه فرمودند يك قانونی گذاشت بدست دولت برای اجرا دادند بعضی از آقایان و کلا در ظرف این مدت چندین دفعه سؤال فرمودند و بنده چندین جلسه قبل بطور مشروح حضور آقایان عرض کردم علت عدم اجرای این ماده این است که وسیله کافی در دست ما نبوده است الان این مسئله طرح شده است اگر بنا است اجرا شود بنده عرض میکنم بدون اینکه يك تصمیم قطعی راجع بطرز اجرا گرفته شود قابل اجرا نخواهد بود امروز هم مطرح شده است بنده عقیده ام این نبود که يك چیزی باعجله بگذرد باین جهت بنده عقیده ام این است که برود بکمیسیون آقای مخبر موافقت نمی کنند آقایان رأی بدهند بکمیسیون برود و چون مجلس شورای ملی نظر اجرای این را ندارد از این لحاظ مطالعه کنند و بعد نظرشان را بمجلس تقلیم کنند ولی اگر این رأی را ندهند معنایش این خواهد بود که اکثریت مجلس شورای ملی موافق با طرز اجرائش از این راه نیست در این صورت تقدیم طرح قانونی مخصوصی هم از طرف دولت مورد نخواهد داشت.

نایب رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقایان بمقابل توجه بودن آن چون مخبر کمیسیون موافقت نکردند با

ارجاع به کمیسیون اگر مجلس رأی داد و قابل توجه شد بکمیسیون می‌رود پس رأی قطعی نیست آقایانی که قابل توجه میدانند برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۶- تقدیم لایحه و گذاری اختیار به آقای دکتر میلپو راجع بباستخدام همراهم ایشان]

معاون وزارت دارائی - آقایان محترم توجه دارند که قانون استخدام دکتر میلپو برای ریاست کل مالیه که گذشت بایستی وسایل کار او را فراهم کرد که زود بتواند بایران وارد بشود مطابق اطلاعی که رسیده بود دکتر میلپو در نظر دارد و پیشنهاد میکند که چند ماده راجع باستخدام آن چند نفر که میخواهد همراهش بیاورد از مجلس شورای ملی بگذرد. لایحه دولت مبنی بر اختیاری که بدکتر میلپو برای استخدام این هشت نفر بایستی داده شود تقدیم میشود و تمنی میکنم بکمیسیون مربوطه مراجعه شود.

نایب رئیس - بکمیسیون مربوطه مراجعه میشود. پیشنهاد آقای فیاض:

[۷- بقیه شور لایحه متمم بودجه]

مواید اوقاف مطلقه و مجهول المصروف و متعذر المصروف منحصرأ صرف مدارس ملی همان محل میشود. **فیاض** - چون قبلاً این مطلب تصویب شده و نظر بنده تأمین شده است پس میگیرم.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای فرمانفرمائیان:

دولت مکلف است با تشکیل يك شرکت مستقل امور پنبه کاری و توزیع آن را تحت نظارت وزارت کشاورزی بطور انحصاری اداره نماید و قیمت خرید پنبه را با توجه به قیمت اجناس دیگر فلاحتی همه ساله تعیین بدارد.

نایب رئیس - آقای فرمانفرمائیان -

فرمانفرمائیان - در جلسات اسبق که صحبت پنبه کاری بود و مذاکره شد بعد هم در کمیسیون صحبت شد که آیا پنبه بطور انحصاری باشد یا آزاد بشود یعنی مصاحبت در این است که مطابق عثماني که در گذشته میشد انحصاری باشد یا آزاد و یا يك اصلاحاتی بشود بنده آن روز این ماده الحاقیه را پیشنهاد کردم بعد البته آن روز تصویب گرفته شد و آقایان رأی دادند که قیمت پنبه را عجله آقایان مراجعه کنند به

کمیسیون کشاورزی کمیسیون کشاورزی تشکیل شد و چند جلسه در اطراف این موضوع مباحثه شد و در آنجا توافق پیدا کردند که قیمت پنبه را طوری معین کنند که در واقع تطبیق کند با قیمت گندمی که دولت معین کرده است که بضرر مالک و زارع نباشد این توافق پیدا شد و قیمت را بالا بردند بمقدار خیلی بیشتری از آنچه که در نظر بود و بعد هم برای اینکه صنایع کوچک محلی از میان نرود که رفع احتیاج زارعین را بکند آنرا هم قرار شد که آقای وزیر کشاورزی از طرف دولت اقدام بفرمایند این است که این پیشنهادی که شده است دیگر بدمورد و مسترد میدارم

نایب رئیس - سه فقره پیشنهادی است که آقایان نسبت بسود کارخانجات کرده اند که چون آن پیشنهاد به کمیسیون مراجعه شد اینها هم بکمیسیون می‌رود (صحیح است) ماده الحاقیه پیشنهادی آقای دهستانی:

ماده الحاقیه: الف - کلیه بقایائی که در ماده ۱۲ این قانون تصریح شده است تا تاریخ ۱۳۱۵ از دفاتر دولتی حذف میشود و از تاریخ ۱۳۱۶ تا آخر سال ۱۳۱۹ بقراری که در ماده ۱۲ معین شده نسبت بمازاد رسیدگی و واریخت خواهد شد.

ب - تمهید بکریالی نسبت بعرض حال کشاورزان و مالکین ساکنین دهات از تاریخ تصویب این قانون معاف میگردد. **نایب رئیس** - چون این پیشنهاد مربوط بخرج است نمیشود مطرح کرد. پیشنهاد دیگر از آقای دهستانی. ماده الحاقیه - بدهکاران که بدهی آنان از پنجاه هزار ریال تجاوز نکند از قسمت يك ماده ۱۲ این قانون استفاده خواهند نمود و نسبت بمازاد بدهی آنها طبق قسمت ۲ ماده هوازده رسیدگی و تصفیه خواهد گردید.

نایب رئیس - این هم پیشنهاد خرج است. پیشنهاد دیگر آقای دهستانی: ماده الحاقیه - اشخاصی که طبق قسمت دو ماده ۱۲ این قانون بدهی دارند از مزایای قسمت ۱ ماده ۱۲ بهره مند نشده و نسبت بمازاد مطابق ماده ۷ قانون بودجه ۱۳۲۰ رسیدگی و واریخت خواهد گردید.

نایب رئیس - این هم پیشنهاد خرج است. پیشنهادی است از آقای دشتی:

ماده الحاقیه - دولت مکلف است مطالبات شهرداری را از شاه سابق معین نموده و آنها را وصول و شهرداری تحویل دهد.

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که میگویند اگر بدهکار را چیزی بهش نگویند طلبکار میشود بنده این پیشنهاد را نیز از این لحاظ کردم که فراموش نشود يك مطالباتی آروز که این پیشنهاد را کردم آقای فریدونی يك حساب خیلی عجیبی نشان دادند (چون حساب هم که شده شاید قریب سی میلیون یا سی و پنج میلیون تومان شهرداری تهران از شاه سابق طلبکار است برای قصرهایی که ساخته بود) ایشان يك حساب عجیبی نشان دادند که از سنه ۱۳۰۵ تا ۱۳۲۰ اصلاً تمام بودجه شهرداری به سی و پنج میلیون تومان نمیرسد حالا ما مقصودمان این نیست که حتماً شهرداری ۳۰ میلیون تومان یا چهل میلیون از شاه سابق طلبکار است یا چقدر است مقصودمان این است که هر چه بدهکار است به بلديه داده شود. شهرداری تهران هم يك اداره دولتی نیست شهرداری بالاخره مال بنده و شما و دیگران است و حقیقه اگر بدهند حقوق ما تضییع شده پس بنابراین این حق بمن له الحق باید بر گردد يك همچو پیشنهادی ما کردیم قای اعتبار گفتند جایش اینجا نیست بعنوان ماده الحاقیه پیشنهاد کنید این را حالا بعنوان ماده الحاقیه دادیم خوب است که ایشان موافقت کنند و دولت هم موافقت کند آقای معاون وزارت دارائی در نظر بگیرند و دولت رسیدگی بکند باین کار هر قدر که شهرداری طلبکار است بدهند.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری هم در این زمینه آقای طباطبائی کرده اند...

طباطبائی - پیشنهاد بنده همین است وای يك جزئی فرق دارد قرائت بفرمایند. پیشنهاد آقای طباطبائی

ماده الحاقیه - دولت مکلف است مطالبات شهرداری تهران را از شاه سابق بابت ساختمان های قصور و عمارات او و همچنین بهای برق و غیره مورد رسیدگی قرار داده پس از تشخیص طلب شهرداری را از محل چهار صد میلیون ریال موجودی اعلیحضرت در وزارت دارائی پرداخت نماید.

نایب رئیس - آقای طباطبائی.

طباطبائی - چون ملاحظه فرمودید بر حسب مذاکراتی که اینجا شد بنده راه تأمین طلب مسلم بلديه را اینجا در پیشنهاد خودم تصریح کردم و خیال میکنم نزدیکترین یعنی مناسب ترین محل همین موجودی چهل میلیون تومان پولی است که از طرف اعلیحضرت بوزارت دارائی داده شده اما طلب شهرداری بنده از آن جلسه بعد دقت کردم تحقیقات کردم پرسیدم قدر مسلم این است که قریب سی و پنج میلیون تومان از بودجه شهرداری در سالهای مختلف... تکفیم که در یکسال از بودجه بلديه برداشته اند و خرج کرده اند در ده سال بوده است در آمد بودجه شهرداری در حدود... (همه نمایندگان) آقا تشریف ببرید. تحقیق کنید الان چند نفر از نمایندگان انجمن شهرداری اینجا هستند عرض کنم قیمت برق هست که از چندین سال (آقای سزاوار اینجا توضیح دادند) پرداخته نشده هر چه برق در تمام قصور مصرفی شده البته تا شهریور ۱۳۲۰ بکفران تأذیه نشده اینجاست که سی و پنج میلیون تومان گفته شد اینطور است که روی هم رفته در حدود سی و پنج میلیون تومان در تمام این مدت بربلديه تهران تحمیل شده حالا میفرمائید کمتر است یا نه بلایند آنچه که بنده اطلاع دارم از بابت سال ۱۳۱۹ و دو میلیون و نیم تومان را خود دولت تصدیق کرده است و حالا البته در پیشنهاد ملاحظه فرمودید که ما مبلغ را معین نکردیم تشخیص این طلب با دولت است حالا موافقت بفرمایند هر کدام از این پیشنهادها که کالتر است قبول شود و بلایند را الان از این به حسابی که دچار شده است خلاص کنیم عرض کنم بنده اطلاع دارم عدمی از بلديه طلبکار هستند بمعاونین مختلف و بلديه قادر نیست این پول را بدهد این را موافقت بفرمایند

که رسیدگی شود و از این محل حق آن طلبکاران داده شود.

معاون وزارت دارائی - آن روزی که ماده متمم بود چه راجع به تکلیفی که برای وزارت دارائی معین شده بود در پرداخت بدهی شهرداری بیانک ملی مطرح بود و بنده عرض کردم که اینجا جایش نیست صحیح بود و آقای مخبر هم صحیح تشخیص دادند و آقایان هم صحیح تشخیص دادند گذشت و از آن روز تا بحال بنده هم مطالعاتی کردم و اطلاعات خودم را برای آقایان عرض میکنم امروز هم شهردار تهران برای اینکار پیش بنده بود با ایشان هم مذاکره کردم بجناب آقای نخست وزیر هم موضوع را عرض کردم مطلب اینطور است که آقایان را متوجه میکنم: شهرداری تهران متصدی ساختمان يك قسمت از قصور باناهائی که مربوط باعلیحضرت شاه سابق بوده است در این ساختمانها چه جور عمل شده بعضی هارا يك پیشنهاد هائی داده شد و يك پولهای گرفته اند و میگویند خرجهای زیادی کرده ایم و باز هم گفته میشود که همان ها هم که متصدی بوده اند باین عنوان که میتوانند که يك خرجی را برای قصری بکنند یعنی معنأً برای قصر باشد ولی ظاهرش چیز دیگر باشد همان ها هم استفاده های غلط کرده اند ملاحظه میفرمائید وقتی من میتوانم يك کارهای غلطی بکنم لازم نیست همه اش را برای دیگری بکنم برای خودم هم يك کارهای میکنم این ترتیبی که بکفداری ظاهرش با بطنش فرق داشته باعث شده است که يك خرجهای هم اضافه بر آنچه لازم بوده شده است شهرداری تهران آنچه که حساب میدهد بعد از وضع پولهای که گرفته است صد و سه میلیون ریال ادعای شهرداری است مطابق این صورتی که پیش بنده است و تمامش هم معلوم است يك قسمت آن خرج ساختمان است يك قسمت هم خرج نیروی برق و آبن چیزها حتی حقوق مهندسين هم که تخمینی است البته در این مدت کار کرده اند و آن روز هم صحبت بود، يك قسمت کامیونهای که در این کارها مداخله کرده اند اما این را نمیشود الا آن تصدیق کرد که حقیقه این صد و سه میلیون صحیح است (بعضی از نمایندگان - زیاد تر است) توجه

بفرمائید آقا این را بنده مذاکره کردم چند جور میشود معین کرد: یکی اینکه مطابق دفاتر و اسنادی که شهرداری دارد اشخاص مطلعی را معین کنیم میروند می بینند که برای يك بنای معینی مطابق يك قراردادی که با کنسرسیوم بافلان بنگاه ساختمانی کرده است چقدر خرج کرده است رقمش را از توی دفاتر بیرون میآورند و يك پولهای را که گرفته است منها میکنند باقی معلوم میشود. يك قسمت دیگر هم هست که شهرداری نمیتواند تهیه کند مدت زیادی هم گذشته این شهردار هم که آنوقت سر این کار نبوده است بمناسبت مداخلاتی که اشخاص متفرقه داشته اند و شاید سوء استفاده هم کرده اند. يك راه دیگر هم این است يك مهندسی که طرف اعتماد است معین کنیم بروند ببینند این بنا بقیمت آن روز یعنی آن واحد کار در وزارت راه هست در وزارت دارائی هست در کامپسا کس هست در بنگاه های طرف اعتماد هست معلوم است که آجر آنروز مثلاً چه قیمت داشته يك متر مکعب بنا چه جور تمام میشده اینرا حساب بکنند پولی را هم که از آن بابت گرفته شده از این کم بکنیم معلوم میشود که شهرداری چقدر خرج کرده است. البته يك قسمتهاش هم تخمینی است مثل اینکه به بینیم چند مرتبه کامیون رفته است و آمده است این جور چیزها را هم میشود يك حسابی برایش کرد و جمع اینها را معین کرد و آنوقت گفت طلب شهرداری چقدر است؟ (صحیح است) آنوقت این راهش آسان است یعنی از همین چند روزه که بنده مداخله کردم فهمیدم که راه حلی میشود پیدا کرد و بتوانیم معلوم کنیم طلب چقدر است آنوقت پرداختش هم آنچه که بنده فکر کردم محتاج بيك قانونی است زیرا املاکی را که از طرف اعلیحضرت شاه سابق بدولت یعنی به مملکت واگذار شده است اینها را همینطوری نمیشود باین و آن داد اگر اینطور باشد هر کس میرود مداخله میکند (همه نمایندگان) عرض بنده را گوش کنید وقتی که معین شد این دو راه دارد یکی اینکه بگویند پولش را با سود معمولی یعنی همانطوری که بیانک مقروض است اینهم

بگیرد و برود یکی دیگر اینکه این را قیمت کنند و بمن واگذار کنند در هر حال اینها الا آن مال تمام مملکت است برای اینهم قانون گذارند که از آن راه بتوانند استفاده کنند شهرداری هم که شخصیت حقوقی دارد در این جا پیشنهاد میشود که بچه طرز میشود حق او را پرداخت در درجه اول همانطور که اینجا توضیح داده شد بایستی دولت باین کار رسیدگی کند.

مخبر - بنده هم همین جوری که در آن موقع عرض کردم آن پیشنهاد آقای دشتی بنظر من جامع تر است یعنی حالا ما نمیتوانیم معین کنیم که از چه محلی بپردازیم فعلاً صحبت سر اصل مطالبات است که باید دولت رسیدگی کند مال هر کس هست فرق نمیکند و بنده هم با پیشنهاد آقای دشتی موافقم.

طباطبائی - بنده هم با پیشنهاد آقای دشتی موافقت میکنم.

نایب رئیس - چون عده کافی برای رأی نیست يك پیشنهادی هم آقای سزاوار در همین موضوع کرده اند قرائت میشود:

دولت مکلف است متنها تا آخر اسفند ماه ۱۳۲۱ نسبت بمطالبات شهرداری تهران از دربار سابق رسیدگی نموده و طلب حقه شهرداری را بپردازد.

نایب رئیس - آقای سزاوار

سزاوار - در جلسه سابق که در این موضوع این جا مذاکره شد و روز شرفیابی خود اعلیحضرت همایونی در این موضوع مذاکره فرمودند و دستور فرمودند به آقای وزیر دربار که نسبت باین مطالبات شهرداری از شاه سابق چون بیشتر این ساختمانها با پول شهرداری ساخته شده است این طلب را بپردازند بنا بر این دو موضوع است یکی تشخیص طلب یکی محل پرداخت، این محلی را هم که میفرمایند از محل چهل میلیون یا از محل دیگر بنده میدانم که این هم برای شهرداری پول نمیشود آنچه که ممکن است برای شهرداری پول بشود و بدرد دولت هم نمیکشود این ساختمانها

و این مهمانخانه ها است که ممکن است در اثر مرور زمان هم از بین برود بنا بر این وقتی که طلب شهرداری مسلم شد بهتر این است که از همان ساختمانها و مهمانخانه ها و ویلاها باشد طلب شهرداری را بپردازند که شهرداری هر چه را میتواند استفاده کند و هر چه را که بدردش نمیکشود بفروشد این است پیشنهاد بنده.

مخبر - بنظر بنده پیشنهاد آقای دشتی جامع است و حالا هر قدر بخواهیم در این قضیه مداخله کنیم صحیح نیست بالاخره ما میگوئیم مطالبات شهرداری را رسیدگی کنند بدهند حالا از محل ساختمان بدهند یا از کجا بدهند این بنظر بنده مربوط بمجلس نیست فقط مجلس باید بگوید که این حساب باید روشن بشود و مطالبات شهرداری پرداخته شود دیگر از کجا و چطور بدهد بنظر بنده مورد ندارد و ایشانهم موافقت بفرمایند با نظر آقای دشتی.

نایب رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - بنده هم تصور میکنم با بیانی که آقای مخبر فرمودند و آقای معاون هم توضیح دادند کفایت میکند ما بالفعل محل اینرا نمیتوانیم معین کنیم آقای سزاوار هم موافقت بفرمایند بالاخره دولت رسیدگی میکند بعد از رسیدگی به نتیجه که رسید معلوم میکند زیرا الا آن تمام دارائی شاه سابق در تصرف دولت است بنا بر این مثل از این جیب بآن جیب است.

نایب رئیس - آقای سزاوار مسترد میکنند؟ (بلی) رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دشتی که آقای مخبر و آقای معاون قبول کردند آقایانی که تصویب میکنند برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آخرین پیشنهاد است که قرائت میشود.

پیشنهاد شصت نفر از آقایان نمایندگان
چون جو و خرما در کشور بمصرف آذوقه میرسد و برای کمیابی ارزاق در کشور لازم است از مصرف این مواد بغير از تغذیه برای مصرفهای دیگر جلوگیری بشود اینجانبان ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد مینمائیم ماده الحاقیه

جو و خرمای غیر فاسد برای گرفتن آب جو و هر گونه مشروبات دیگر از تاریخ این قانون ممنوع است و دولت مکلف است از آن جلوگیری کند.

نایب رئیس - آقای تهرانچی.

تهرانچی - عرض کنم البته این پیشنهادی است که بامضای قریب شصت نفر یا پنجاه و نه نفر از آقایان نمایندگان است که تقدیم شده و مخالفی هم ندارد و بنده در آن جلسه اسبق هم بقول آقای فرمانفرمایان عرض کردم در این موقع که مملکت دچار قحط و غلا و تشنگی خواربار است ما هم مکلف هستیم بمصرفهای تغذیه خاتمه بدهیم برای این که این جنسها بمصرف رفع گرسنگی مردم برسند این است که پیشنهاد شده است که جو و خرمای غیر فاسد را جلوگیری کنند که باین مصارف نرسد برای اینکه خرما هم در يك قسمت از مملکت غذا نیست دارد و با آن تغذیه می شود و تقاضا می کنیم با این پیشنهاد موافقت بفرمایند که جو و خرمای غیر فاسد را در قسمت تهیه مشروبات الکلی جلوگیری کنند البته این هم در این مدت تا آخر سال است چون این ماده ضمیمه قانون متمم بودجه میشود که مربوط به همین سال است و امسال که يك همچو گرفتاریهای در پیش داریم این چیزها را جلوگیری کنیم که بمصرف الکلی نرسد و گمان می کنیم که دولت و آقای مخبر هم قبول خواهند فرمود و سال دیگر هم اگر دیدیم خدای نخواسته قحط و غلا است این کار را باز خواهیم کرد.

معاون وزارت دارائی - بنظر بنده قانون گذار اگر

يك ترتیبی قائل شده که قانون چه جور بگذرد این يك جهانی داشته است البته بنده حق میدهم وقتی که رعایت آن مقررات نشود این جور چیزها پیش می آید و الا این که در قانون اساسی معین شده طرح قانونی چه چیزهایی باید باشد لایحه قانونی چه چیزهایی باید باشد این يك جهانی داشته است و بی دلیل نبوده است خیلی چیزهای خوب البته هیئت والی بنظر بنده همیشه نمیشود گفت و در هر قانونی نمیشود که لایحه متأسفانه بنده وقتی وارد شدم که قسمتی

از مواد قانون متمم بودجه گذشته بود و يك سوابقی هم از سال پیش داشته است و الا بنده اصلاً نمیکذاشتم يك چنین چیزی بیاید به مجلس شورای ملی چه معنی دارد که هر چیزی نوی قانون بودجه بیاید؟ آنطور که مطلعین گفته اند و روی آن کتابها نوشته اند بودجه باید طوری باشد که با يك جمع و تفریقی حسابش معین شود و الا نمیشود که هر ماده اش يك حکمی کند بایستی يك طرفش در آمد باشد يك طرفش خرج و يك جمع کلی داشته باشد و موازنه داشته باشد که به بینند این توازن دارد یا کسر دارد و الا در بودجه نمیشود يك ماده بگذارند که این را بگیرند يك ماده بگذارند که این را نگیرند يك ماده بگذارند که این قسمت را تخفیف دهند چون بنده آنوقت نبودم و وقتی آمدم دیدم چندین ماده از این قانون گذشته است مجبور بودم استدعا کنم آقایان رأی بدهند اما حالا هر چیز خوبی را هم که ما در بودجه بگذاریم باز هم يك پیشنهاد تازه می آید نتیجه این میشود که این متمم بودجه تا آخر سال نگذرد و يك چیزهایی که واقعا مورد احتیاج ضروریست بموقع اجرا گذاشته نشود بنده تمنايم این بود که این متمم بودجه را که قسمت عمده آنرا آقایان رأی داده اند رأی کلی آنرا هم التفات کنید و این چیزهایی که قابل توجه شده یا يك چیزی باقیمانده به نام يك قانون تازه از طرف مجلس یا از طرف دولت می آید و آقایان رأی میدهند و الا اگر باین ترتیب پیش برود این قافله تا به حشر لنگ است.

نایب رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - در مقدمه توضیحاتشان آقای دشتی فرمودند بده کار را وقتی حرف بهش نمیزنی طلبکار میشود و وقتی که این قانون آمد به مجلس همه آقایان نمایندگان میگفتند این چه قانونی است که همه چیز درش هست و آقایان اعضاء هیئت دولت همه اش متذکره می کردند که این مطالب مورد احتیاج مملکت است و نمیشود صرف نظر کرده خیلی تعجب است يك چیزی که آنقدر فایده اش مسلم است در حفظ نفوس و يك چیزی که علاوه بر اینکه مضر به حفظ

مخبر - امیدوارم بعد از این آقای تهرانچی این موضوع را تکرار نفرمایند وقتی که مجلس يك چیزی را رد میکند نمیشود گفت که نفهمیده رد کرده است هر چیزی که در مجلس قبول میشود یارده میشود کاملاً فهمیده و سنجیده قبول یارده میشود و بایستی طبق نظامات بآن رأی عمل کرد و بنظر بنده این جا مطلب مربوط میشود به هیئت محترم رئیسه مجلس که مطابق نظامنامه يك طرحی که از کمیسیون آمده است و مجلس رد کرده است تا سه ماه دیگر قابل طرح نیست و در صورتیکه در مجلس بحث شده باشد و مجلس رد کرده باشد تا شش ماه قابل طرح نیست باین قاعده باید تکلیف این کار را هیئت رئیسه اول معلوم کنند که این مطلب از نظر نظامنامه قابل طرح هست یا نیست آنوقت بنده جواب عرض می کنم.

تهرانچی - اجازه میفرمائید بنده اخطار دارم؟

نایب رئیس - مطابق کدام ماده اخطار دارید؟

تهرانچی - توضیحاتی لازم است عرض کنم؟

نایب رئیس - نمیشود. شما یکمرتبه در پیشنهادتان

توضیح دادید. صحبت که تمام شد اگر اخطاری دارید بفرمائید این قسمتی را که آقای اردلان معاون وزارت دارائی اظهار کردند البته متمم بودجه را خود دولت تهیه کرده است و در ضمن این موادی که در قانون متمم بودجه نوشته شده يك موادی هست که در کمیسیون بودجه و در مجلس هم مذاکره شد که تناسب نداشته است در لایحه متمم بودجه بیاید ولی بالاخره يك لایحه بوده است که آمده است در کمیسیون بودجه و در مجلس هم مطرح شده البته نظریاتی در این قانون گنجانده شده و همه چیز در این قانون نوشته شده و يك نظریاتی هم آقایان نمایندگان دارند و در مجلس آن نظریات مطرح میشود و چون يك موضوع مخصوص نیست که تشخیص داده شود آن موضوع بخصوص مطرح است نمیشود گفت که خارج از موضوع است البته هر يك از آقایان که پیشنهاداتی دارند پیشنهادات خودشان را امیدوارم اگر مجلس قبول کرد که قبول میشود اما راجع بآن قسمت که آقای اعتبار فرمودند موضوعی را که میفرمائید راجع به طرح نیست که

نفوس است بلکه ممنوعیت شرعی هم دارد ما اصرار می کنیم که منع آن مضر است و اصرار می کنیم که هزار عیب برایش برتراشیم و دلیلی هم که می آوریم این است که در قانون بودجه نمیشود همه چیز را گذاشت و آن اعتراضیکه مکرر نسبت به این قانون شد بگوئیم معترض صحیح گفته است و ما قبول داریم ولی آقا این معنی ندارد الا ملاحظه بفرمائید موقع مملکت موقع خطرناکی است جان مردم در خطر است يك مشت جو و خرما که در مملکت هست این را باید بدهید این مردم بخورند این چه نظری است که شما هر چیزی را دلتان نميخواهد هزار جور مانع برایش در نظر میگیرند؟ (انوار - برخلاف قانون است قبلاً مجلس این را رد کرده است) آقای آقا سید یعقوب بنده هم قانون میدانم بین حرف بنده نمیتوانید شما حرف بزنید.

نایب رئیس - آقای انوار اجازه بخواهید بعد مطلبتان را

بفرمائید

بهبهانی - اینکه میفرمائید بموجب فلان ماده دو مرتبه نمیشود این ماده الحاقیه مطرح شود آن ماده تصریح دارد در طرزهای قانونی نه در ماده الحاقیه این پیشنهاد عنوان ماده الحاقیه دارد و حق دارد که نماینده پیشنهاد بکند و آقایان هم البته تصدیق خواهند فرمود که حفظ نفوس مردم در شرع و عقل و انسانیت مقدم بر این است که يك آب جوئی بسازند و يك مردمی بخورند

مخبر - عرض کنم مطلب در جای خودش بنظر بنده صحیح است فقط يك اشکالی باقی می ماند و آن را آقای بهبهانی خوب است توجه بفرمایند و آن اشکال نظامنامه ایست بنده که در تهران نبودم بطوریکه حالا بعضی از آقایان نوشته اند این موضوع یکمرتبه به کمیسیون رفته و باز به مجلس آمده و مجلس رد کرده است.

تهرانچی - مجلس ملتفت نشد چه رایی را میخواهند بگیرند

عابد از نمایندگان - چطور مجلس ملتفت نشد؟

نایب رئیس - آقای تهرانچی رعایت بفرمائید.

اگر يك طرحی آمد به مجلس و رد شد تا سه ماه یا شش ماه نمیشود طرح کرد ولی این قسمتها هیچکدام طرح نیست در لایحه مربوط بوزارت خواربار يك چنین پیشنهادی شد و رد شد و حالا در لایحه متمم بودجه هم این پیشنهاد شده است یا مجلس قبول میکند یا نمیکند اگر ماده در این باب هست ماده آنرا تذکر بدهید.

بهبهانی - بنده عرض دارم اخطار دارم.

نایب رئیس - اخطاری دارید ماده اش را بفرمائید.

بهبهانی - تذکری دادم که لازم است عرض کنم این ماده رد نشده است آن ماده مربوط به کشمش هم بود و رد شد **نایب رئیس** - آقای دکتر ملک زاده.

دکتر ملک زاده - در متمم بودجه یا قوانینی که مربوط به شئون تمام کشور است بعقیده بنده آقایان نمایندگان میتوانند هر مطلبی را که لازم بدانند و مقتضی بدانند پیشنهاد کنند. اما این پیشنهاد يك پیشنهادی است که باتمام قوانین و موازین حقوقی يك ملت متمم موافقی است باتمام اصول موافق است از نقطه نظر قحطی و بدبختی و نبودن خواربار، از نظر حفظ الصحة، از نقطه نظر مذهبی و همانطور که آقای نایب رئیس اظهار کردند يك پیشنهادی است که کاملاً در این جا مورد دارد و هیچ مانعی ندارد و بعقیده بنده نسبت باین پیشنهادی که از طرف عده زیادی از آقایان نمایندگان شده است باید رأی گرفت و اگر برخلاف آن ماده در نظامنامه هست بفرمائید.

مخبر - بطور کلی این سابقه در مجلس هست که اگر چنانچه يك پیشنهادی در مجلس طرح میشد و رد میشد مشابه آن پیشنهاد هم در مجلس قابل طرح نبود این مطلب را همه آقایان هم سابقه دارند و خیلی هم اتفاق افتاده است ممکن است در این موضوع در نظامنامه پیشبینی نشده باشد ولی بطور کلی يك مطلبی را که مجلس شورای ملی رد کرد دیگر قابل طرح نیست و حالا اگر مقام ریاست این را قابل طرح میدانند بنده نظری ندارم چون بنده منطبق قانون و نظامنامه هستیم آنچه را که نظامنامه تکلیف مینماید کرده است باید رعایت بکنیم.

نایب رئیس - البته بنده چون مجری نظامنامه هستم تکلیفم این است که اگر مطلبی برخلاف نظامنامه عمل شود باید متذکر شوم ولی در این موضوع چیزی در نظامنامه نیست راجع بطرح قانونی همینطور است ولی نسبت به لوايح و مواد الحاقی این حکم نیست این پیشنهاد در مورد يك قانونی که مربوط بوزارت خواربار بود رد شد و حالا در این قانون متمم بودجه پیشنهاد شده است و يك پیشنهادی هم هست که تقریباً شصت نفر از آقایان امضاء کرده اند و مانع نظامنامه هم ندارد و بنده مجبورم طرح کنم و عمل کنم. نظر آقای مخبر کمیسیون چیست؟

مخبر - بنده با این که اساساً کاملاً معتقدم باین مطلب و در کمیسیون خواربار هم بنده از اشخاصی بودم که پیشنهاد کردم که جوی که دولت برای این کار میدهد قطع شود و قطع شد ولی از نظر این که نظریه مجلس شورای ملی معین شود به رأی مجلس و اگر بگذاریم که اگر مجلس موافقت کرد بیاید به کمیسیون مذاکره کنیم و يك ترتیبی بدهیم که قابل اجرا باشد. این را هم لازم دانستم عرض کنم که آقایان پیشنهاد دهندگان متوجه باشند که این پیشنهاد از نظر مالیاتی هم تأثیر در بودجه دارد و تصویب این پیشنهاد يك مبلغی از عوائد دولت کسر میکند.

نایب رئیس - نظر باینکه دو ماده دیگر هم از این لایحه بکمیسیون بودجه مراجعه شده اگر آقای معاون و مخبر موافقت بفرمایند این ماده هم بکمیسیون برود.

مخبر - رأی بگیرد اگر مجلس قابل توجه دانست به کمیسیون مراجعه میشود.

نایب رئیس - يك تبصره هم آقای مسعودی بر این ماده الحاقیه پیشنهاد کرده اند قرائت میشود: در صورتی که جو و خرما را از خارج کشور تدارك نمایند مانعی نخواهد بود.

نایب رئیس - آقای مسعودی.

مسعودی - نظری که آقایان دارند و تکراری که ابراز میفرمایند فقط از نظر خواربار است و از این نظر است که جو

ماده (صحیح است) این بود که عرض کردم مجلس متوجه نشد **انوار** - اجازه میفرمائید بنده سؤال نظامنامه دارم. **نایب رئیس** - بفرمائید.

انوار - بنده خواستم سؤال کنم که این طرح است یا پیشنهاد اگر پیشنهاد است که يك نفر باید صحبت کند و مخبر یا یکی از آقایان امضاء کمیسیون جوات بدهد و رأی گرفته شود اگر طرح است که باید برود به کمیسیون مبتکرات (چرا برخلاف نظامنامه عمل میشود) آنوقت کمیسیون مبتکرات رأی خودش را میدهد و میآید به مجلس اگر پیشنهاد است باید يك نفر توضیح بدهد و آقای مخبر یا آقای وزیر هم که جواب دادند رئیس باید رأی بگیرد (بعضی از نمایندگان - شصت نفر امضاء کرده اند باید توضیح بدهند) شصت نفر هم که امضاء کرده اند بخواهند صحبت کنند انشاء الله اول فروردین متمم بودجه تمام میشود.

نایب رئیس - بنده گمان میکنم نظامنامه را بطوری در نظر داشته باشم که هیچوقت برخلاف نظامنامه عمل نشده باشد و خیلی خوشوقت میشوم که هر وقت تخلف از نظامنامه شد بموجب ماده نظامنامه اخطار کنند ولی این طرح نیست پیشنهاد است و این پیشنهاد را عده امضاء کرده اند از امضاء کنندگان پیشنهاد هر يك اجازه بخواهند باید اجازه داد تا اینکه مجلس بگوید مذاکرات کافی است و از امضاء کمیسیون هم میتوانند هر يك جواب بدهند. آقای دشتی.

دشتی - اجازه میفرمائید بنده ماده ۶۳ را بخوانم. ماده ۶۳ میگوید: اصلاحاتی که در ضمن شور ثانوی پیشنهاد میشود در صورتیکه از طرف کمیسیون ارجاع آن خواسته نشود صاحب اصلاح بطور اختصار آنرا توضیح و استدلال میکند و فقط امضاء کمیسیون حق جواب دارند پس از آن مجلس در باب قبول توجه یا عدم قبول توجه رأی میدهد.

در صورت قبول توجه آن اصلاح به کمیسیون فرستاده میشود. در باره این قبول اصلاحات نمیشود همان روزی که پیشنهاد شده است رأی داد. این جا در این ماده صراحت

و خرمائی که بمصرف آبجو و مواد الکلی میرسد لطمه به خواربار میزند باین جهت باید باین وسیله رعایت زندگانی مردم را کرد ولی يك نکته را هم آقایان باید در نظر داشته باشند که فعلاً يك کارخانه هائی است این جا که آبجو میسازند و يك مصرف فوق العاده از نظر خارجیهائی که این جا هستند دارد و شاید صدی نود، صدی نود و پنج از این آب جوئی که ساخته میشود بمصرف آنها میرسد و اگر ما بخواهیم این کار را موقوف کنیم باعث این میشود که بالاخره آبجو را از خارج وارد کنند و نمیشود گفت که آبجو نخورند ناچار از خارج وارد میشود و يك عایدات دولت هم از بین میرود و این کارخانجات هم بسته میشود حالا بنده پیشنهاد کردم اگر این کارخانجات آبجو سازی جو را از خارج کشور وارد کنند و مدرکی نشان دهند که این جو را از خارج وارد کرده اند اجازه داده شود که هم این کارخانه ها بسته نشود و هم مصرف خارجی ها تأمین شود **نایب رئیس** - آقای مخبر فرمهند.

مخبر فرمهند - بنده چون این پیشنهاد را امضاء کرده ام لازم میدانم يك توضیحاتی بدهم. عرض کنم ماده اولی که رد شد روی این ملاحظه بود که موضوع کشمش هم درش بود این جا آقایان گفتند که ممکن است بعایدات دولت صدمه بزند به آن علت آن پیشنهاد رد شد و این پیشنهاد غیر از آنست کشمش را برداشته اند فقط جو است خرما و غیر فاسد جو که برای خواربار و تأمین ارزاقی امروز لازم است و بنده تعجب میکنم که آقایان با این که باین قسمت موافقت نمیفرمایند آنوقت چگونه میخواهند خواربار مملکت را تأمین بکنند و حفظ جان مردم را بکنند؟! این بعقیده بنده مذاکره ندارد پیشنهادی شده است شصت و پنج نفر هم امضاء کرده اند و باید مجلس رأی بدهد.

نایب رئیس - آقای تهرانچی.

تهرانچی - بنده مقصودم این نبود که مجلس ملتفت نشد غرض بنده این بود که در موقع رأی دادن مجلس ملتفت نشد که بکفایت مذاکرات باید رأی بدهند یا باصل

ندارد که يك پیشنهادی را يك نفر یا چندین نفر امضاء کرده باشند تکلیفی برای آن در این ماده معین نشده است (شاهرودی - مانعی هم برای مذاکره بموجب این ماده نیست) اجازه بدهید آقای ولی يك مسئله اینجا هست و آن این است که در این پیشنهادات باید بطور اختصار صحبت شود و موضوعاتی باشد که مربوط بآن قسمت باشد والا هی موضوع جور بجور بخواهیم در این قانون متمم بودجه وارد کنیم شعر حافظ میشود پس بنابر این بنظر من حسن انتظام مجلس مقتضی این است که در ضمن لوایح مجلس و پیشنهادات باید مذاکرات لازم ولی مختصر بشود که آن منظوری که دولت دارد در پیشنهاد لوایح انجام شود و خیلی هم طول نکشد و حالا متمم بودجه چندین ماه است که در مجلس معطل است و وزارتخانه ها معطل این کار هستند و باید تکلیفش معلوم شود.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن این پیشنهاد چون مخبر کمیسیون و معاون وزارت دارائی قبول نکردند آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) قابل توجه نشد.

پیشنهاد آقای مخبر فرمهند:

شهرداری مکلف است طلب اشخاص را تا آخر اسفند ۱۳۲۱ پرداخت و تعهد نماید.

چند نفر از نمایندگان - دو مرتبه بخوانند کسی نفر **نایب رئیس** - توجه فرمائید که بفهمید. خبر میشود.

(بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - آقای مخبر فرمهند.

مخبر فرمهند - بنده خودم هم تصدیق میکنم که را که مجلس شورای ملی روی متمم بودجه گرفته است خوبی نیست ولی يك اصلی را خود دولت قبول کرده است و اجرا کرده است و هر چیزی را در این لایحه متمم بودجه وارد کرده است و مربوط بیک کار و بیک وزارتخانه نیست مجلس هم دارد حالا همان رویه را تعقیب میکند.

بعضی از نمایندگان - عده برای مذاکره کافی نیست.

[۸ - موقع و دستور جلسه آتی - ختم جلسه]

نایب رئیس - چنانچه اجازه میفرمائید چون دو پیشنهاد

بیشتر باقی نیست و دو پیشنهاد هم رفته است به کمیسیون (دستی - این پیشنهاد آقای مخبر فرمهند هم برود بکمیسیون این دو پیشنهاد هم در جلسه آتی مطرح شود. اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) **جلسه آینده روز پنجشنبه پنجم آذر سه ساعت پیش از ظهر دستور بودجه**

(مجلس یکساعت و بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد) **رئیس مجلس شورای ملی** - حسن اسفندیاری